

Zionism

Shiur# 445 | Dec 2nd 2023

משנה מסכת עדויות פרק ד משנה ח

בית שמאי מתירין את הצרות לאחים ובית הלל אוסרין חלצו בית שמאי פוסלין מן הכהונה ובית הלל מכשירין נתיבמו בית שמאי מכשירין ובית הלל פוסלין ואף על פי שאלו פוסלין ואלו מכשירין לא נמנעו בית שמאי מלישא נשים מבית הלל ולא בית הלל מלישא נשים מבית שמאי וכל הטהרות והטמאות שהיו אלו מטהרין ואלו מטמאין לא נמנעו להיות עושים טהרות אלו על גב אלו:

תלמוד בבלי מסכת חולין דף צא עמוד א

רבי שמואל בר נחמני אמר: כעובד כוכבים נדמה לו, דאמר מר: ישראל שנטפל לו עובד כוכבים בדרך - טופלו לימינו. רב שמואל בר אחא קמיה דרב פפא משמיה דרבא בר עולא אמר: כת"ח נדמה לו, דאמר מר: המהלך לימין רבו - הרי זה בור. ורבנן - מאחוריה אתא, ונשייה בתרוייהו.

חד אמר כעכו"ם נדמה לו וחד אמר כתלמיד חכם נדמה לו. (חולין צ"א)

שני סוגים של יצר-הרע הם. יש יצר-הרע שהוא מפתה פשוט את האדם לעבירות; אף כי יודע האדם שהדבר אסור, בכל-זאת הוא מפתהו לבל יתן דעתו על כך. זהו: „כעכו"ם נדמה לו" — שהוא אומר לו פשוטות, היה כגוי. מאידך יש יצר-הרע אחר, המתלבש באיצטלא של תלמיד-חכם ומוכיח לו לאדם, שהעבירה היא בעצם מצווה, וזהו: „כתלמיד-חכם נדמה לו"...

(הגה"ק בעל אבני נזר ז"ל)

תלמוד בבלי מסכת כתובות דף קיא עמוד א

ורבי זירא? ההוא מיבעי ליה לכדרבי יוסי ברבי חנינא, דאמר: ג' שבועות הללו למה? אחת, שלא יעלו ישראל בחומה; ואחת, שהשביע הקדוש ברוך הוא את ישראל שלא ימרדו באומות העולם; ואחת, שהשביע הקדוש ברוך הוא את העובדי כוכבים שלא ישתעבדו בהן בישראל יותר מדאי. ורב יהודה? אם תעירו ואם תעוררו כתיב. ורבי זירא? מיבעי ליה לכדרבי לוי, דאמר: שש שבועות הללו למה? תלתא - הני דאמרן, אינך - שלא יגלו את הקץ, ושלא ירחקו את הקץ, ושלא יגלו הסוד לעובדי כוכבים. בצבאות או באילות השדה - אמר רבי אלעזר, אמר להם הקדוש ברוך הוא לישראל: אם אתם מקיימין את השבועה מוטב, ואם לאו - אני מתיר את בשרכם כצבאות וכאילות השדה.

השגות הרמב"ן לספר המצוות לרמב"ם שכחת העשין מצוה ד

מצוה רביעית שנצטוונו לרשת הארץ אשר נתן האל יתברך ויתעלה לאבותינו לאברהם ליצחק וליעקב ולא נעזבה ביד זולתינו מן האומות או לשממה. והוא אמרו להם (מסעי לג ורמב"ן שם) והורשתם את הארץ וישבתם בה כי לכם נתתי את הארץ לרשת אותה והתנחלתם את הארץ. ונכפל כזה העניין במצוה זו במקומות אחרים כאמרו יתב' (דברי' א) באו ורשו את הארץ אשר נשבעתי לאבותיכם ופרט אותה להם במצוה זו כולה בגבוליה ומצריה כמו שאמר ובואו הר האמורי ואל כל שכניו בערבה בהר ובשפלה ובנגב ובחוף הים וגו'. שלא יניחו ממנה מקום. והראיה שזו מצוה אמרו ית' בענין המרגלים (שם) עלה רש כאשר דבר י"י אלהיך לך אל תירא ואל תחת. ואמר עוד (עקב ט) ובשלוח י"י אתכם מקדש ברנע לאמר עלו ורשו את הארץ אשר נתתי לכם וכאשר לא אבו לעלות במאמר הזה כתוב ותמרו את פי י"י אלהיכם ולא האמנתם לו ולא שמעתם בקולו, הוראה שהיתה מצוה לא יעוד והבטחה. וזו היא שהחכמים קורין אותה (סוטה פ"ח מ"ו) מלחמת מצוה. וכך אמרו בגמר סוטה (מד ב) אמר רב יהודה מלחמת יהושע לכבש דברי הכל חובה מלחמת דוד להרווחה דברי הכל רשות. ולשון ספרי (שופטי' יז יד) וירשתה וישבת בה בזכות שתירש תשב. ואל תשתבש ותאמר כי המצוה הזאת היא המצוה במלחמת שבע' עממים שנצטוו לאבדם שנ' (ס"פ שופטי') החרם תחרימם. אין הדבר כן. שאנו נצטוונו להרוג האומות ההם בהלחמם עמנו ואם רצו להשלים נשלים עמהם ונעזבם בתנאים ידועים אבל הארץ לא נניח אותה בידם ולא ביד זולתם מן האומות בדור מן הדורות. וכן אם ברחו האומות ההם מפנינו והלכו להם, כמאמרם (דב"ר שופטי') הגרגשי פנה והלך לו, ונתן להם הקדוש ברוך הוא ארץ טובה כארצם זו אפריקי, נצטוונו אנחנו לבוא בארץ ולכבוש המדינות ולהושיב בה שבטינו. וכן אחרי הכריתנו את העממים הנזכרים אם רצו אחר כן שבטינו לעזוב את הארץ ולכבוש להם את ארץ שנער או את ארץ אשור וזולתם מן המקומות אינם רשאים. שנצטוונו בכיבושה ובישיבתה. וממאמרם מלחמת יהושע לכבש תבין כי המצוה הזו היא בכבוש. וכן אמרו בספרי (ס"פ עקב) כל המקום אשר תדרוך כף רגלכם בו לכם נתתיו כאשר וכו' אמר להם כל המקום שתכבשו

חוץ מן המקומות האלו הרי הוא שלכם או רשות בידם לכבוש חוצה לארץ עד שלא יכבשו א"י תלמוד לומר וירישתם גוים גדולים ועצומים ואחר כך כל המקום אשר וכו'. ואמרו ואם תאמר מפני מה כיבש דויד ארם נהרים וארם צובה ואין מצות נוהגות שם, אמרו דוד עשה שלא כתורה התורה אמרה משתכבשו א"י תהיו רשאים לכבש חוצה לארץ והוא לא עשה כן. הרי נצטוינו בכיבוש בכל הדורות. ואומר אני כי המצוה שהחכמים מפליגין בה והיא דירת ארץ ישראל עד שאמרו (ת"כ בהר פ"ה ה"ד וכע"ז כתובו' קי ב, וש"נ, מלכים ספ"ה) שכל היוצא ממנה ודר בחוצה לארץ יהא בעיניך כעובד עבודה זרה שנאמר כי גרשוני היום מהסתפח בנחלת י"י לאמר לך עבוד אלהים אחרים וזולת זה הפלגות גדולות שאמרו בה הכל הוא ממצות עשה הזה שנצטוינו לרשת הארץ ולשבת בה. אם כן היא מצות עשה לדורות מתחייב כל יחיד ממנו ואפילו בזמן גלות כידוע בתלמוד במקומות הרבה. ולשון ספרי (ראה יב כט) מעשה ברבי יהודה בן בתירה ור' מתיא בן חרש ור' חנניה בן אחי ר' יהושע ור' נתן שהיו יוצאים חוצה לארץ והגיעו לפלטיה וזכרו את ארץ ישראל וזקפו את עיניהם וזלגו דמעותיהן וקרעו בגדיהם וקראו המקרא הזה וירשתה וישבת בה ושמרת לעשות אמרו ישיבת ארץ ישראל שקולה כנגד כל המצות שבתורה:

מכתב המיוחס להאור שמח

הנה מאז הכיר האחד היה אברהם אבינו את בוראו, קושר כל תקותו והבטחתו בהנחילו את ארץ הקדושה לבניו, והלך בה לארכה ולרחבה ונטע אשל (בראשית כ"א ל"ג) ואחריו יצחק זרע בה וחפר בארות מים (שם כ"ו) וכן יעקב בנה בית (שם ל"ג), וכל פסגת תקותם היתה כי בניהם ישבו בארץ המוריה. - ומיום מתן תורתנו הקדושה לא פסקה הנבואה מלצוות על ישוב הארץ, ואין לך פרשה שבתורה שלא נזכר בה ארץ-ישראל, ואף במצוות של חובת הגוף נאמר: "כי יביאך", "כי תבואו" - עשה מצוה כדי שתבוא אל הארץ, ואף במצוות מושכלות ונוהגות בכל מקום ובכל זמן, כמו כיבוד אב ואם נאמר: "למען יאריכון ימיך על האדמה" וגו' (שמות כ').

והקפיד השם יתברך על כבוד הארץ יותר מעל כבודו, כביכול, עד שבעשיית העגל, אחרי שובם, מחל להם השי"ת, "וינחם על הרעה, אשר דבר לעשות" (שמות ל"ב י"ד). ועל הוציאם דבת הארץ וימאסו בארץ חמדה - נשבע ד' ולא ינחם, כמו שנאמר: "אל תעלו וגו' [כי אין ה' בקרבכם]" (במדבר י"ד מ"ב).

ומיום שנבחרו ציון וירושלים, דוד בתהלותיו, ישעיה בחזיונותיו, ירמיה בתוכחותיו ויחזקאל במשליו, לא פסקו מלהפליג במצות ישוב הארץ ולהשתפך נפשם בחרדת הקודש אשר בתוככי ירושלים, ואמר הנביא: "הציבי לך ציונים וגו' שובי אל עריך אלה וגו' (ירמיה לא); אכרים ונסעו בעדר וגו' (ירמיה ל"א). ודניאל, ואחריו אנשי כנסת הגדולה שמו לחוק לכל ישראל להתפלל תלת זמנין ביום (דניאל ו', ברכות ל"א ול"ג), על כי ירחם ה' עמו וישיב שבות ציון וירושלים, וכן בברכת מזונו בכל עת להתפלל על הארץ וירושלים.

אולם זה במאה הזאת זרחו קווי אור ע"י גדולי המעש כמו מאנטיפיורי וכיו"ב בהתעוררות רב, ומהרבנים ר' צבי הירש מטאהרן ור' אליהו מגריידיץ, לבנות ולשכלל ירושלים ולהסיר שוממותיה כמעט עד כי נתרחב הדבר ע"י

הנלהבים. ורבנים הרבה עמדו מנגד, ואף אותם שהיה בלבם לקרב את הדבר שמו יד לפה, מפני כי חרדו מהנלהבים שלא יגדישו הסאה ומהג' שבועות שהשביע, לבנות־ירושלים (כתובות קי"א. ושיה"ש רבה ב' פסוק השבעתי אתכם בנות ירושלים), ומצאנו לרב יהודה, גדול־חסידי האמוראים, אשר לדבריו הקל בכלל השבועה שאיש פרטי לא יעלה מבבל לארץ ישראל (כתובות שם), והיתה חביב עליו ארץ ישראל עד כי גם בנוסח הברכה רצה להזכיר שבח ארץ ישראל (ברכות מ"ג.), ואולי מפני זה, כי לפי דבריו לא היה יכול לראות את הארץ, לכן "אין פת בסלו", ולכן אמרו: בר מיניה דרב יהודה דחביבא ליה ארץ ישראל (ברכות שם). ואולי משום זה אמרו: שאני עולא דחביב ליה לרב יהודה (חולין צ"ד.) - משום דעולא "נחותא" קרו ליה (ירושלמי סוף כלאים), דהוה נחית וסליק לארעא דישראל, והיה חביב עליו לשמוע מפיו מה בארץ ישראל.

אמנם כעת הסבה ההשגחה אשר באספת הממלכות הנאורות בסאן־רעמא, ניתן צו אשר ארץ ישראל תהיה לעם ישראל, וכיון שסר פחד השבועות וברשיון המלכים קמה מצות ישוב ארץ ישראל, ששקולה כנגד כל מצוות שבתורה (ספרי פ' ראה) - למקומה. ומצוה על כל איש לסייע בכל יכלתו לקיים מצוה זו, ואולי ע"ז נאמר: "עד מתי תתחמקין" (ירמיה ל"א כ"א), ואם יתן השי"ת ויתרחב הדבר ויגדל ויפרח כשושנה, כמו שנגדלו בימי התרשאת, אשר היו נתונים תחת פרס, דובא־ניידא (קידושין ע"ב.), ואף כי כעת תחת ממשלת ארץ־האי - עם בריטניה המתונה. אז בטח הוא ענין העומד ברומו של עולם.

הן אמנם, שאז היו הנביאים, בנבואה מן השמים, מחזיקים אותם. מי יודע - אולי כמו חרבן הבית השני היה שלא עפ"י הנבואה, (אשר מהאי טעמא כשגלו לא בטלה קדושת הארץ, כדברי נועם של התוס' יו"ט) (בעדיות פ' ח. משנה ו') - כן יהיה הנחת אבן פנה שלא עפ"י נביאים, וכנטילתו - כך נתינתו. - אכן במופלא ממך אל תחקור, כי זה תלוי בהופעת אור אלקי לראות אשר כל ענינים הכלליים וקנינים הצבוריים יהיו על טהרת הקודש והצניעות, וכמו שעשו אנשי כנה"ג.

אבל יהיה איך שיהיה, מצות ישוב ארץ ישראל לא נפטר מזה, כל מי שבכחו יעשה. וזכות המצוה הזאת תגן על עמו ישראל בכל מקומות מושבותיהם להצילם מכל רעה, ועיניהם ועינינו תחזינה בשובו לציון ולשמוע בעת יאמר לציון מלך אלקיך בב"א.

דברי המצפה לראות בתשועת ישראל

מאיר שמחה כהן

חותם פה דווינסק

Rabbi Reingold

תלמוד בבלי מסכת כתובות דף קיא עמוד א

ורבי זירא? ההוא מיבעי ליה לכדרבי יוסי ברבי חנינא, דאמר: ג' שבועות הללו למה? אחת, שלא יעלו ישראל בחומה; ואחת, שהשביע הקדוש ברוך הוא את ישראל שלא ימרדו באומות העולם; ואחת, שהשביע הקדוש ברוך הוא את העובדי כוכבים שלא ישתעבדו בהן בישראל יותר מדאי. ורב יהודה? אם תעירו ואם תעוררו כתיב. ורבי זירא? מיבעי ליה לכדרבי לוי, דאמר: שש שבועות הללו למה? תלתא - הני דאמרן, אינך - שלא יגלו את הקץ, ושלא ירחקו את הקץ, ושלא יגלו הסוד לעובדי כוכבים. בצבאות או באילות השדה - אמר רבי אלעזר, אמר להם הקדוש ברוך הוא לישראל: אם אתם מקיימין את השבועה מוטב, ואם לאו - אני מתיר את בשרכם כצבאות וכאילות השדה.

איגרת תימן

ואלה הדברים שקדמה הבטחתם על ידי הנביאים שהודיעונו כמו שאמרתי לכם, שבקרוב לימות המשיח האמתי ירבו הטוענים והחושבים שכל אחד מהם משיח, ולא תעמד טענתם ולא תתאמת, ויאבדו הם ויאבדו עמם רבים. ולפי שידע שלמה עליו השלום ברוח הקודש שהאומה הזאת בארך זמן גלותה תפצר להתנועע בלא עתה הראויה, ויאבדו בשביל זה, ויבואו עליהם צרות, והזהיר מלעשות זה, והשביע האומה על דרך משל ואמר השבעתי אתכם בנות ירושלים בצבאות או באילות השדה אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ".

ספר נצח ישראל פרק כד

ובמדרש אמר ד' שבועות השביעם; השביעם שלא ימרדו על המלכות, ושלא ידחקו את הקץ, ושלא יגלו מסתורין שלהם, ושלא יעלו בחומה מן הגולה. אם כן למה משיח בא, לקבץ גליותיהן של ישראל, עד כאן. ופירוש 'מסתורין' הוא כמו שאמרנו, שלא יגלו שום סוד וסתר לאומות. ועוד שם (שיה"ש ב, ז) "השבעתי אתכם בנות ירושלים", במה השביעם, רבי אליעזר אומר השביעם בשמים ובארץ, "בצבאות" (שם) בצבא מעלה ובצבא מטה, "בצבאות" בשתי צבאות. רבי חנינא בר פפא ורבי יהודה בר סימון; רבי חנינא אומר השביעם באבות ובאמהות, "בצבאות" אלו אבות שעשו צביוני ועשיתי בהם צביוני. "באילות השדה" אלו השבטים. רבי יהודה בר סימון אומר, השביעם במילה, "בצבאות" בצבא שיש בהם אות. "או באילות השדה", ששופכים דמם כדם צבי ודם איל. ורבנן אמרי השביעם בדורו של שמד, "בצבאות" - שעשו צביוני ועשיתי צביוני בהם. "או באילות השדה", ששופכים דמם על קדושת שמי, הדא הוא דכתיב (תהלים מד, כג) "כי עליך הורגנו כל היום", עד כאן.

ובמדרש זה שאמר שהשביעם בד' שבועות, ונראה שדרש גם כן (שיה"ש ה, ח) "השבעתי אתכם בנות ירושלים אם תמצאו את דודי וגו'", אף על גב שאינו דומה אל השאר. שלא יתכן שידרוש "אם תעירו ואם תעוררו" לשתי

שבועות, שאם כן היו כאן שש שבועות, לא ד' שבועות. ויראה שלכך אמר שהשביעים בד' שבועות, מפני כי המשביע את אחר הוא משביע שלא יצא מדבר שמשביעו עליו, רק יהא נשאר עליו לגמרי מבלי נטייה ימין ושמאל לפניו ולאחור. ומפני זה היו ד' שבועות, כי ההסרה מן הענין אשר הוא עליו הוא בד' צדדין, כמו שהתבאר.

ויראה לומר דגם בגמרא (כתובות קיא א) לדעת רבי חנינא שאומר כי ג' שבועות השביעים, הוא ענין זה כאשר תבין דברי אמת, שאמר ג' שבועות השביעים. מפני שהוא סובר כי ההסרה הוא בג' פנים; האחד - הוא בטולו לגמרי. השני - שלא יוסיף. הג' - שלא יגרע ממנו. ולכך היה צריך ג' שבועות. וגם רבי לוי שאומר שהם שש שבועות (שם) דעתו כך, כי השבועה שישאר עומד על ענין אשר עליו, ולא יהיה לו הסרה לשום צד. והצדדין הם ששה כאשר יצטרף אל זה המעלה והמטה, ולכך קאמר שהשביעים בשש שבועות. ולמדרש שאמר שהם ארבע, כי הצדדין שהם בשטח הם ד', ולכל אחד יש טעם מופלג. וכלל אלו דברים, כי גזר השם יתברך את הגלות שלא יצאו מן הגלות והשעבוד, כי הגלות צריך לזה כמו שהתבאר, ולכך גזר שלא יסור לשום צד. ודברים אלו הם ברורים.

ומה שאמר רבי אלעזר שהשביעים בשמים ובארץ, כלומר שהשביעים בשמים ובארץ, שהם שומרים הסדר אשר השם יתברך סדר אותם, ולא ישנו ולא ימירו את אשר גזר השם יתברך, ואין אחד שיעבור. וכך ישמרו ישראל מה שגזר השם יתברך בגלותם על ישראל. וכמו שאם היו יוצאים שמים וארץ ממה שסדר השם יתברך להם, דבר זה היה הפסד לעולם, וכך אם יהיו יוצאים ישראל ממה שגזר השם יתברך הגלות, הוא איבוד לישראל, לכך לא ישנו הגזירה. ומה שאמר רבי יהודא בר סימון שהשביעים באבות ובמהות, פירוש כי אין לומר שהשביעים בשמים וארץ, כי השמים והארץ אינם פועלים רק בטבע כמו שבראם השם יתברך, ולכך הם שומרים הסדר. אבל הגלות הוא נגד טבע האדם, וקשה על האדם. ואם לא היה משביעים רק בשמים ובארץ, לא היה שבועה זאת קיימת לסבול קושי הגלות. ולכך אמר שהשביעים באבות ובמהות, שעשו רצונו של מקום אף שהיה קשה עליהם, ונבחנו ונצרפו, ולכך באבות השביעים. ומה שאמר רבי חנינא שהשביעים במילה, דעתו כי אין ראוי שישביעים באבות בלבד, כי בגלות היו שופכים דם שלהם כמים. ולפיכך אמר שהשביעים במילה, שגם במילה שפיכת דם, ולפיכך במילה השביעים.

ומה שאמרו רבנן השביע[ם] בדורו של שמד, כי לא די שהשביעים במילה, כי המילה אינו רק שפיכת דמים בלבד, אבל הגלות היו מייסרין אותו ביסורים משונים וקשים מאוד. ולכך אמר שהשביעים בדורו של שמד, שהיו מסרקין את בשרם במסריקות ברזל, ולכך השביעים בדורו של שמד. ואם תאמר, דורו של שמד עצמן במה השביעים שלא ישנו. ואין זה קשיא, כי פירוש 'בדורו של שמד' היינו במדה שהיה לדורו של שמד, שהיו דביקים בה דורו של שמד, ובאותה מדה השביע אותם שלא ישנו בענין הגלות. כי דורו של שמד, אף על גב שהגיע להם המיתה בגלות, לא היו משנים. ועוד פירוש 'בדורו של שמד', רוצה לומר אף אם יהיו רוצים להמית אותם בעינוי קשה, לא יהיו יוצאים ולא יהיו משנים בזה. וכן הפירוש אצל כל אחד ואחד, ויש להבין זה:

מכתב מהגאון ר' אלי' מאיר בלוך זצ"ל, הגר"מ דישיבת טלו, ומקברניטי אגו"י,
על היחס אל "יום העצמאות"

בע"ה יום א' פ' בחקתי תשי"ד לפ"ק*).

ידידי הנעלה מר דוד אולמאן נ"י שלו' וברכה נצח!

ראשית אביע לו תודה על פנייתו אלי לבקש באורים בענין חג
העצמאות מבלי לדון ולבקר מרחוק. ועתה אשיבו בענין הנ"ל דבר ברור :

א) המודעה שהמציא לי את צלומה נכונה היא ועוד יותר מזה
ההשתתפות היתה ג"כ מצד נשי אגו"י ופרחי אגו"י, ומה שלא נכנסה
ידיעה זו במודעה הוא רק מפני שהחלטת השתתפות ארגונים אלה באה
אח"כ ונכנסה בתכנית הנשף.

ב) טרם נבא אל דיון הדבר יש לברר שאלות דלהלן : (1) אם יום
העצמאות יש לו ערך שראוי להתבונן בו ולהביע השקפת היהדות החרדית
עליו (2) אם ראוי הוא לחגיגות והבעת שביעת רצון בזה (3) אם ראוי
לחברי אגו"י לבא בקשר עם חברי המזרחי באופן אם אפשר להם להביע
השקפתם ומה גם להשפיע על אחרים שיתנהג הדבר לפי רוח אגו"י.

לענ"ד יש להשיב על שאלות אלו כדלהלן : (1) עצמאות ישראל
והקמת המדינה הרי זה מאורע חשוב בחיי עמנו וכדאי שחברי אגו"י
ישתמשו כשיש אפשרות להביע את דעתם והשקפתם לפני אספת רבתי
עם למען השפיע עליהם מרות האגודה ולהסיר עקשות פה ולזות שפתים
הנפוצות על אגו"י. (2) לדעתי למרות כל הלקויים והמגרעות שבהנהגת
מדינת ישראל עצם קיומה שנתהזה ע"י נסים גלויים יש לו חשיבות שצריכים
אנחנו להתיחס לו בהכרה ושביעת רצון, והכרה זו צריכים אנו להביע
קבל עם משני טעמים, חדא, כי האמת צריכה להאמר ולהתגלות ושנית

* מכתבו של הגאון המנוח, הר"מ דישיבת טלו הקי בקליבלנד זצ"ל, דוגמא
מאלפת הוא לנו לגישת התורה ביחסים למפלגות מנוגדות, ולאלה ש"אין דעותינו
מכוונת" אתם.

כאחד מאדריכלי בנין התורה בארץ החדשה, למופת הי' במסירות נפשו על
טוהר חותמה של הישיבה שלא יסגום בה רוח המקום אף במשהו, ובלהבת מלחמתו
על חזית היהדות החרדית המאורגנת נגד כל חיתור ופשרה. לאור אלה כמה נפלאה

למען ידעו הכל זיכירו כי מלחמתנו נגד ממשלת ישראל אינה מכוונת נגד עצם קיומה של המדינה. (3) ההשתתפות עם המזרחי באופן שאגו"י חפשית להוציא לפועל את השקפותי' הוכרה לדבר נכון ע"י הקמת החזית הדתית ושאגו"י נכונה תמיד לחדשה. אמנם ידעתי כי מחולקים אנחנו עם המזרחי בעקרי אמונה ובשום אופן אין דעותינו מכוונות ומזה יוצא כמובן כי גם במעשינו והנהגותינו אנחנו מחולקים, אך אעפ"כ ישנם ענינים רבים שיכולים אנחנו לעשותם ביחד ולחוק עי"ז את כחה של היהדות החרדית והשפעתה על חיי העם.

ואחר הקדמות אלו נבא אל ענין השתתפותנו בחג העצמאות: אספת העם ליום העצמאות לא היתה חגיגות מיוחדת אלא פשוט היתה סימפוזיון שנערכה ע"י כל הסיעות של היהדות החרדית ונתנה לכלם האפשרות להביע את דעתם והשקפתם על זה. וכמובן אלמלא השתתפה בזה אגו"י היתה כל האספה מכוונת להטיל דופי באגו"י ולהשמיץ את ראשי' גדולי התורה והיראה ולבזות את אגו"י. והשתתפותה של אגו"י גרמה שבכלל היו הנאומים בנמוס הראוי ולאגו"י נתנה האפשרות להשמיץ קבל עם באספת יותר מאלף איש את דעתה והשקפתה של אגו"י והסיעות הראו יחס של כבוד לאגו"י ולראשי'. ובכן אם אפילו לולא היינו מתיחסים באופן חיובי למדינת ישראל, ג"כ היתה השתתפותנו לתועלת ומכל שכן כשדעתי היא שהקמת מדינת ישראל היא באמת מאורע חשוב בחיי עמנו והתיחסותנו לזה חיובית היא.

דבר ההשתתפות עם המזרחי הנה למרות בטולה של החזית הדתית קיים בקליבלנד אחוד היהדות החרדית בשם "ארטאדאקס דזשואיש אזשאשיאעשן" שמשותפים בו באי כח בתי הכנסת החרדיים, אגו"י מזרחי, יאנג איזראעל, וב"כ מוסדות החנוך החרדיים. ותנאי הותנה בפירוש שכל דבר שאין סיעה אחת מהמשותפים מסכמת אליו אין הארגון הזה יכול לפעול. ולמשל כשבא לכאן הרב... בתור ב"ב של הסוכנות היהודית מחלקת הפצת תורה (כביכול) בחודש התעמולה שלהם ורוב המשותפים

היא מתינתו, האזנתו לתגובת אחרים והתחשבותו עם כל פרט ופרט בשאלה רצינית ורבת פנים זו.

אמנם זו היא אחריות על כבודה של תורה ועל כבוד שמים, וזו היא צלילות הדעת הנובעת מבהירות חכמת התורה לשקול כל דבר בפלס ולתת לכל גל וגל קצב וגבול.

רב אומין הרוח בהבעת דברים אלה בהחלטיות גמורה הן במה שנוגע להכבשנו של עולם של הבעיא, והן במה שנוגע לקביעת היחסים עם מחנה זה, ואולם פי כמה רב האומץ באי הסתרת הדכאון הפנימי העולה מה"צליל" האחרון הסוגר את המכתב — "הרבה אבדנו עי"ז שנמנענו מלהכיר בדברים נכונים כו'".

של ארגון הנ"ל היו נכונים להיות עורכי אספה פומבית, לא הסכימה אגו"י ומוסדות החנוך שלנו לזה למרות מה שאנו עומדים אישית ביחוסים ידידותיים עם הרב... וכמובן עשה המזרחי מה שעשה לבדו אבל לא נעשה כלום בשם ארגון היהדות החרדית. הודות לארגון זה פעלנו ב"ה להסיר את נגע אכילת טריפות בנשפי ה"יונייטעד דזשואיש אפיל" ושאר כנוסיהם ועוד דברים טובים שחזקו את כחה של היהדות החרדית והרימו את כבודה ותפארתה. ולכן אלמלי לא היינו מסכימים להערכת אספת יום העצמאות כמובן הי' בידנו לעכב את הארגון הזה, אבל כאמור השקפתנו היא חיובית ולכן השתתפנו בה. כדאי לציין שלא נעשה שום דבר מבלי שאול את פינו ואנחנו עקבנו שיהי' הכל כפי רוחנו. למשל שלא השתתף שום איש בלתי חרדי, הנשים ישבו מן הצד בהפסק מחיצה וכיו"ב.

לסוף אני מוצא לנכון לבאר מדוע נעשה זה בשנה זו ולא בשנים קדמוניות. הטעם לזה הוא לא מצדנו אלא מצד הסיעות האחרות. בשנים שעברו היו כל הסיעות הציוניות עורכות הנשף לפי רוחם ודרכם וכמובן אנחנו לא מהם ולא מהמוגם. אבל השתא פנו אלינו בהצעה שהנשף יערך אך ורק מהיהודים החרדיים לפי רוח התורה ושאלו את פינו אם באופן כזה נכונים אנחנו להשתתף. ולכן, למרות שבשנה זו אנחנו עומדים בקשרי מלחמה עם המזרחי יותר מבשנים שעברו, מצאנו לנכון להראות להם כי בדברים שפעולותיהם מסכימות לדעותינו הולכים אנחנו אתם יחד.

בכלל כבר הבעתי את השקפתי כי הרבה אבדנו עי"ז שנמנענו מלהכיר בדברים נכונים בשביל שהחפשים ומשמשיהם המזרחיים דוגלים בהם כדי לחזק עי"ז את דעותיהם הכוזבות. לדעתי לא מצאו השקפותינו הד בלבנות הקהל הרחב לא בשביל עמדתנו הנכונה נגד הדעות הכוזבות אלא בשביל עמדתנו השלילית נגד הדברים הנכונים כמו למוד התנ"ך, לשון הק' וא"י. הקהל אינו יכול להבין את חששותינו ואדרבה כשאנו מדגישים את עמדתנו החיובית להקורטוב של אמת אשר ביד החפשים ולוחמים נגד השקר שלהם יבין הקהל אותנו. גם זאת עלי להביע כי הנהגתנו זו לא נתחדשה בשנים האחרונות ותחת רוח חיי אמריקא. כך היתה הנהגתנו ג"כ בליטא למרות שכמו אז כן עתה הננו קנאים גמורים בנוגע למה שהוא ח"ו שלא לפי רוח התורה ולא נסוגנו אחור מפני רדיפות והשמצות ופעמים גם סבל וצער ונזק רב לנו ולישיבה הקדושה.

ובזה הנני ידידו מוקירו מברכו מלז"נ,

אליהו מאיר בלאך